

سابقه‌ای در فشان

بیماریهای عفونی - باکتریال / (ویراستار توماس ا. روسو و همکاران)
ترجمه دکتر سیروس جعفری و همکاران - تهران: سماط، ۱۳۸۴
ISBN 964-5789-89-3 روال ۹۸۰۰

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

بالای عنوان: اصول طب داخلی هاریسون ۲۰۰۵

کتاب حاضر ترجمه بخشی بیماریهای عفونی - باکتریال Harrison's principles of internal medicine, 16th ed C2005 است.

۱. عفونی، بیماری‌ها، آلفرد توماس ا. روسو، Thomas A. Russo و همکاران ب. جعفری سیروس ۱۳۹۹، مترجم ج. هریسون، تینسلی راندولف، ۱۹۰۰. Harrison, Tinsley Randolph اصول طب داخلی هاریسون، ۲۰۰۵.

۷۲۸/۶
۸۳۰۳۸۵۲۱
A.M.P.16/39
کتابخانه ملی ایران

اصول طب داخلی هاریسون ۲۰۰۵ بیماریهای عفونی - باکتریال

مترجمین: ..... دکتر سیروس جعفری - دکتر نسیم کاشف

..... دکتر شهناز بهادری - دکتر علی عباسی

ناشر: ..... انتشارات سماط

مدیر گروه مترجمین: دکتر محمد رضا امید ظهور - دکتر روزبه کاظمی

مدیر تدوین: ..... دکتر مجید توجیهی

حروفچینی و صفحه‌آرایی: ..... مهر و ماه - محمد معدنی پور

طراحی جلد: ..... مهر و ماه - سنان فلاحی

لیتوگرافی: ..... مهر و ماه - علیرضا خجسته

چاپ: ..... آریانگار

صحافی: ..... آریانگار

شمارگان: ۲۲۰۰

نوبت چاپ: ..... اول - ۱۳۸۴

بهاء: ..... ۹۸۰۰ تومان

مرکز پخش:

خیابان ۱۶ آذر، شماره ۲۴، تلفن: ۶۴۱۷۳۳۲

فاکس: ۶۴۱۸۱۰۹

فروشگاه:

خیابان انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران.

انتشارات اشارت، تلفن: ۶۴۰۸۲۴۱

مرکز پخش اشارت

شابک: ۹۶۴-۵۷۸۹۸۹-۳

ویرایش شانزدهم

2005

اصول بیماریهای داخلی

هاریسون

بیماریهای عفونی

باکتریال

همراه با سئوالات آزمونهای

- پیش‌کاروری
- پذیرش دستیار
- ارتقاء داخلی
- پره‌تست هاریسون

ترجمه:

دکتر سیروس جعفری
دکتر نسیم کاشف
دکتر شهناز بهادری
دکتر علی عباسی

زیر نظر: دکتر سیروس جعفری
استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

مدیریت ترجمه و ویرایش:
دکتر محمدرضا امید ظهور
دکتر روزبه کاظمی

روشن از پرتورویت نظری نیست که نیست
ناظر روی تو صاحب نظرانند ولی

منت خاک درت بر بصری نیست که نیست
سرگینوی تو در هیچ سری نیست که نیست

پروردگار را هزاران سپاس می‌گوئیم که بار دیگر فرصتی بدست آمد تا با ترجمه و انتشار اثری براستی ارزنده و پربار گامی هر چند کوچک در راه نزدیکی به ذات مقدس او و خدمت به اهل دانش و فرزاندگی برداریم.

برای یاران و همکاران جامعه پزشکی کتاب هاریسون اثری است دیر آشنا و ماندگار که بی نیاز از هر گونه معرفی است. اثری که در طول بیش از نیم قرن انتشار در کوره راههای تاریک و پر رمز و راز بیماریها همواره چون چراغی، راهنما و راهگشا بوده است.

هر چند سال با مرور و مطالعه ویرایش جدید این کتاب بر حقیقت این گفته بیشتر پی می‌بریم که دریای دانش را به راستی کرانه‌ای نیست و چنین به نظر می‌رسد که پیشرفت و تحول در علم پزشکی دیگر چون گذشته وابسته و محتاج دست و پا بسته زمان نیست و اکنون به ویژه به مدد شناخت ساختارهای ژنتیکی و وراثتی بیماریها شاید بتوان حتی بیماریهای جهان آینده، را نیز از پیش درمان نمود.

ترجمه این کتاب به فراخور اهمیت و جایگاه آن در میان مراجع پزشکی به راستی کاریست ظریف و در عین حال دشوار، چرا که عدم رعایت امانت و دقت در ترجمه و انتخاب واژگان معادل فارسی می‌تواند لطمه بزرگی را به بار علمی کتاب و در پی آن به خواننده اثر وارد آورد. در این ترجمه تلاش بر آن بوده است که تا حد امکان متن فارسی روان، رسا، بنور از پیچیدگی و در عین حال نزدیک به منظور مؤلفین اصلی کتاب باشد به ویژه کوشش شده در کلیه مواردی که کلمات فارسی معادل، نامأنوس و یا نارسا هستند از کلمات و اصطلاحات مرسوم انگلیسی و پزشکی در متن استفاده شود.

در بخش پاورقی کتاب نیز قصد بر این بوده است تا تنها به توضیح اختصارات مهم و نکات مورد لزوم پرداخته شود و سایر مطالب اعم از کلمات و اصطلاحات با اهمیت و یا رایج در طول متن به چشم خواننده رسانیده شود، چرا که تجربه نشان داده است که خواننده در بسیاری از موارد علاقه کمتری به رجوع به پاورقی‌های پر تعداد، شلوغ و گاهاً سردرگم کننده دارد.

ویرایش علمی کتاب نیز با دقت و حساسیت زیاد و صرف وقت بسیار انجام شده تا اثر منتشر شده تا حد امکان عاری از خطا و دارای ارزش علمی لازم باشد.

برای پر بار شدن کتاب در انتها منبع کاملی از سوالات مربوطه از امتحانات پیش کارورزی - دستیاری، ارتقا و کتاب پیش آزمون هاریسون (Pre-Test) گنجانده شده که مطمئناً در فراگیری و بازآموزی مطالب بسیار مفید و موثر خواهند بود.

با وجود تمامی تلاشها بی‌شک کتاب حاضر خالی از اشکال نیست و تنها راهنمایی و نظرات مشفقانه خوانندگان گرامی در رسیدن به کمال مطلوب راه گشا خواهد بود.

در خاتمه لازم است از زحمات بی دریغ کلیه عزیزانی که در ترجمه، تدوین، طراحی و چاپ این کتاب از خودگذشتگیهای بسیاری داشته‌اند صمیمانه قدردانی نمائیم.

از جناب آقای عبدالحمید عبد خدایی مدیریت محترم انتشارات سماط که در تمامی مقاطع کار، دوستانه و با شکیبائی تمام، مشوق و پشتیبان گروه ترجمه و تدوین کتاب بودند تشکر و قدردانی صمیمانه می‌نمائیم.

از مترجمین محترم کتاب جناب آقای دکتر سیروس جعفری (استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران) که با دقت فراوان کار ترجمه و ویرایش کتاب و نیز خانم دکتر نسیم کاشف و خانم دکتر شهناز بهادری و آقای دکتر علی عباسی که با زحمت فراوان کار ترجمه کتاب را به انجام رسانیده و جناب آقای دکتر مجید توجهی که در کلیه مراحل تدوین کتاب تلاش و پی‌گیری بی‌وقفه و شبانه‌روزی داشتند و نیز از سایر همکاران جناب آقای محمد معدنی‌پور صفحه‌آراء و سرکار خانم ساناز فلاحتی طراح و گروه زحمتکش حروفچینی کتاب، نیز نهایت تشکر و قدردانی خود را ابراز می‌کنیم. در خاتمه این کتاب را به تمامی پزشکان، دانشجویان پزشکی و عزیزانی که با کمترین توقع و چشمداشت، بالاترین از خودگذشتگی و فداکاری را در جهت نجات و سلامت بیماران و دردمندان می‌نمایند تقدیم می‌نمائیم.

بیا که قصر امل سخت بست بنیاد است
ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

بیا که قصر امل سخت بست بنیاد است
غلام همت آنم که زیر چرخ کبود

مدیریت تألیف و ترجمه مؤسسه سماط

دکتر محمدرضا امید ظهور

دکتر روزه کاظمی

هار ۱۳۸۴

تظاهرات اصلی بیماریهای عفونی - باکتریال

فصل ۱۶ - تب و هایپرترمی	۹
پاتوژن تب	۱۱
رویکرد به بیمار	۱۴
درمان	۱۵
فصل ۱۷ - تب و راش	۱۸
رویکرد به بیمار	۱۸
طبقه‌بندی راش	۱۸
فصل ۱۸ - تب یا منشا، ناشناخته	۳۱

ملاحظات اساسی در بیماریهای عفونی

فصل ۱۰۴ - معرفی بیماریهای عفونی: برهم کنش	
میزبان بیماریزا	۴۰
فصل ۱۰۵ - مکانیسمهای مولکولی پاتوژن میکروبی	۴۹
ورود و اتصال میکروبی	۴۹
رشد میکروبی پس از ورود	۵۳
فرار از دفاعهای ذاتی میزبان	۵۴
تهاجم بافتی و تروپیسیم بافتی	۵۸
آسیب بافتی و بیماری	۵۹
انتقال به میزبانهای جدید	۶۲
فصل ۱۰۶ - رویکرد به بیماران تب دار عفونی حاد	۶۴
ملاحظات عمومی	۶۴
درمان	۶۶
تظاهرات اختصاصی	۶۶
نتیجه‌گیری	۷۴
فصل ۱۰۷ - اصول ایمن‌سازی و کاربرد واکسن	۷۵
طراحی واکسنها	۸۱
استفاده از واکسنها	۸۳
کنترل بیماری قابل پیشگیری با واکسن	۹۵
تحقیق بر روی واکسنها و ایمن‌سازی	۹۵
ملاحظات بین‌المللی	۹۶
فصل ۱۰۸ - توصیه‌های بهداشتی برای مسافرت بین‌المللی	
توصیه‌های عمومی	۹۸
مسافرت و میزبانهای اختصاصی	۱۰۳

سندرم‌های بالینی

مشکلات پس از برگشت	۱۰۸
فصل ۱۰۹ - اندوکاردیت عفونی	۱۱۰
فصل ۱۱۰ - عفونت‌های پوست، عضله، و بافت‌های نرم	۱۲۶
فصل ۱۱۱ - استنومیلیت	۱۳۵
فصل ۱۱۲ - عفونت‌های داخل شکمی و آبسه‌ها	۱۴۳
پریتونیت	۱۴۳
درمان	۱۴۴
آبسه‌های داخل صفاقی	۱۴۷
درمان	۱۴۸
فصل ۱۱۳ - بیماریهای اسهالی حاد عفونی و مسمومیت	
غذایی باکتریایی	۱۵۴
رویکرد به بیمار	۱۵۷
درمان	۱۶۱
فصل ۱۱۴ - بیماری مرتبط با کلسترییدیوم دیفیسیل، کولیت	
غشاء، کاذب	۱۶۳
درمان	۱۶۵
فصل ۱۱۵ - بیماریهای منتقله از راه جنسی: مرور کلی و	
رویکرد بالینی	۱۶۸
طبقه‌بندی و اپیدمیولوژی	۱۶۸
اداره‌سندرمهای معمول STD	۱۶۹
درمان	۱۷۲
پیشگیری و کنترل (STDs)	۱۸۸
فصل ۱۱۶ - عفونت‌های اکتسابی از بیمارستان	۱۹۱
فصل ۱۱۷ - عفونت‌ها در گیرندگان پیوند	۲۰۳
عفونت در گیرندگان پیوند در مغز استخوان و سلولهای ریشه‌ای	
خونساز	۲۰۴
عفونتهایی در گیرندگان پیوند عضو توپر	۲۰۹
واکسیناسیون دریافت کنندگان پیوند	۲۱۷
رویکرد به درمان بیماریهای باکتریال	
فصل ۱۱۸ - درمان و بیوفیلکسی عفونت‌های باکتریایی	۲۱۹
مکانیسم فعالیت	۲۱۹
مکانیسم مقاومت	۲۲۵

فارماکوکینتیک آنتی بیوتیک‌ها.....	۲۲۸
اصول شیمی درمانی ضدباکتریایی.....	۲۳۰
انتخاب درمان ضد میکروبی.....	۲۳۴
واکنش‌های مضر.....	۲۴۱
برهم‌کنش‌های دارویی.....	۲۴۷
پروپایلاکسی عفونت‌های باکتریایی.....	۲۴۹
مدت درمان و نقص درمانی.....	۲۵۰
هزینه‌های ضدباکتریایی و استفاده نامناسب.....	۲۵۱

بیماری‌های ناشی از باکتری‌های گرم مثبت

فصل ۱۱۹ - عفونت‌های پنوموکوکی	۲۵۳
فصل ۱۲۰ - عفونت‌های استافیلوکوکی	۲۷۰
میکروبیولوژی و طبقه‌بندی.....	۲۷۰
عفونت‌های استافیلوکوک اورئوس.....	۲۷۱
عفونت‌های استافیلوکوکی کواگولاز منفی.....	۲۸۲
درمان.....	۲۸۳
فصل ۱۲۱ - عفونت‌های استرپتوکوکی و انتروکوکی	۲۸۸
استرپتوکوک‌های گروه A.....	۲۸۹
درمان.....	۲۹۲
استرپتوکوک‌های گروه C و G.....	۲۹۹
درمان.....	۲۹۹
استرپتوکوک‌های گروه B.....	۲۹۹
درمان.....	۳۰۰
انتروکوک‌ها و استرپتوکوک‌های گروه D غیر انتروکوکی.....	۳۰۲
درمان.....	۳۰۲
سایر استرپتوکوک‌های گروه D.....	۳۰۴
استرپتوکوک ویریدنس و سایر استرپتوکوک‌ها.....	۳۰۴
درمان.....	۳۰۵
سایر استرپتوکوک‌ها.....	۳۰۵

فصل ۱۲۲ - دیفتری و سایر عفونت‌های کورینه باکتریال

دیفتری.....	۳۰۶
درمان.....	۳۱۲
سایر عفونت‌های کورینه باکتریایی.....	۳۱۳
درمان.....	۳۱۷

فصل ۱۲۳ - عفونت‌های ناشی از لیستریامونوسیتوزن

فصل ۱۲۴ - کزاز

فصل ۱۲۵ - بوتولیسم

فصل ۱۲۶ - گاز کانگرن و سایر عفونت‌های کلسترییدیایی

بیماری‌های ناشی از باکتری‌های گرم منفی

فصل ۱۲۷ - عفونت‌های مننگوکوکی	۳۲۳
فصل ۱۲۸ - عفونت‌های گونوکوکی	۳۵۵

فصل ۱۲۹ - موراکسلاکاتارالیس و سایر گونه‌های

موراکسلا

موراکسلاکاتارالیس.....	۳۶۹
درمان.....	۳۷۰
سایر گونه‌های موراکسلا.....	۳۷۱

فصل ۱۳۰ - عفونت‌های هموفیلوسی

هموفیلوس انفلوانزا.....	۳۷۲
درمان.....	۳۷۵
هموفیلوس انفلوانزا اپی‌گروه آجیپتوس.....	۳۷۶
هموفیلوس دوکری.....	۳۷۷
درمان.....	۳۷۸
سایر گونه‌های هموفیلوس.....	۳۷۸
درمان.....	۳۷۸

فصل ۱۳۱ - عفونت‌های ناشی از گروه HACEK و باکتریای

متنوع گرم منفی

ارگانسیم‌های گروه HACEK.....	۳۸۰
درمان.....	۳۸۱
سایر باکتری‌های گرم منفی.....	۳۸۲
درمان.....	۳۸۲

فصل ۱۳۲ - عفونت لژیونلا

فصل ۱۳۳ - پرتوسیس و سایر عفونت‌های بوردتلا

فصل ۱۳۴ - بیماری‌های ناشی از باسیل‌های گرم منفی

روده‌ای

اشریشیاکولی به عنوان یک پاتوژن روده‌ای.....	۴۰۱
درمان.....	۴۰۴
پاتوژن‌های خارج روده‌ای.....	۴۰۴
درمان.....	۴۰۶

فصل ۱۳۵ - عفونت‌های هلیکوباکتر بیلوری

فصل ۱۳۶ - عفونت‌های ناشی از گونه پseudomonas و

ارگانسیم‌های مربوط به آن

عفونت‌های ناشی از pseudomonas آئروژینوزا.....	۴۲۴
درمان.....	۴۳۳
عفونت‌های ناشی از سایر سوش‌های pseudomonas و	
باکتری‌های مربوط به آن.....	۴۳۵
درمان.....	۴۳۷

فصل ۱۳۷ - سالمونلوز

تب روده‌ای (تیفوئید)

درمان.....	۴۴۳
سالمونلوز غیر تیفوئیدی.....	۴۴۶
درمان.....	۴۴۸
درمان.....	۴۵۱

فصل ۱۳۸ - شیگلوز

فصل ۱۳۹ - عفونت‌های ناشی از کمپیلوباکتر و گونه‌های

مربوط به آن

فصل ۱۴۰ - کلرا و سایر ویبریوما

ویا.....	۴۶۷

بیماریهای اسپیروکتی

فصل ۱۵۳ - سیفلیس	۶۰۸
فصل ۱۵۴ - تریپونما توز اندمیک	۶۲۶
فصل ۱۵۵ - لپتوسپیروز	۶۳۱
فصل ۱۵۶ - تب راجعه	۶۳۸
فصل ۱۵۷ - بورلیوز لایم	۶۴۵

بیماریهای ناشی از ریکتزیا، مایکوپلازما و کلامیدیا

فصل ۱۵۸ - بیماریهای ریکتریایی	۶۵۴
تبهای منقوط منتقل شونده توسط کنه، مایت و کک	۶۵۴
درمان	۶۵۸
تیفوس خاکی	۶۶۴
ارلیشیوزها و آناپلاسماوزیس	۶۶۵
درمان	۶۶۸
تب Q	۶۶۹
درمان	۶۷۲
فصل ۱۵۹ - عفونتهای مایکوپلاسمایی	۶۷۳
مکانیسمهای بیماریزایی	۶۷۳
مایکوپلازما پنومونیه	۶۷۳
درمان	۶۷۵
مایکوپلازماهای ژنییتال	۶۷۶
درمان	۶۷۷
فصل ۱۶۰ - عفونتهای کلامیدیایی	۶۷۸
عفونتهای ک. تراکوماتیس	۶۷۹
درمان	۶۸۸
عفونتهای ک. پسیتاسی	۶۹۲
درمان	۶۹۴
عفونتهای ک. پنومونیه	۶۹۴
درمان	۶۹۵

طبیع بیماریهای وحیم عفولی

فصل ۲۵۴ - سپسیس شدید و شوک سپتیک	۶۹۶

ازمونها

آزمونهای پیشکاروری و پذیرش دستیار	۵۰۷
آزمونهای ارتقا، داخلی	۵۱۸
آزمونهای پره تست هاریسون	۵۲۳

درمان	۴۷۲
سایر گونه‌های ویبریو	۴۷۴
فصل ۱۴۱ - بروسلوز (تب مالت)	۴۷۷
فصل ۱۴۲ - تولا رمی	۴۸۵
فصل ۱۴۳ - طاعون و سایر عفونتهای یرسینیایی	۴۹۳
طاعون	۴۹۳
درمان	۵۰۰
سایر عفونتهای یرسینیایی	۵۰۳
درمان	۵۰۷
فصل ۱۴۴ - عفونتهای بارتونلایی از جمله بیماری خراش گربه	۵۰۹
تب ارویا و ژگیل پرویی	۵۰۹
درمان	۵۱۱
بیماری خراش گربه	۵۱۱
درمان	۵۱۲
تب سنگر	۵۱۳
درمان	۵۱۳
آنژیوماتوز باسیلری	۵۱۳
درمان	۵۱۵
سایر عفونتهای بارتونلایی، شامل اندوکاردیت کشت منفی	۵۱۵
فصل ۱۴۵ - دونوواتوز	۵۱۶

سایر عفونتهای باکتریایی

فصل ۱۴۶ - نوکاردیوز	۵۱۹
میکروبیولوژی	۵۱۹
درمان	۵۲۳
فصل ۱۴۷ - اکتینومایکوزیس	۵۲۵
فصل ۱۴۸ - عفونتهای ناشی از ارگانیسمهای بی‌هوازی مخلوط	۵۳۰
رویکرد به بیمار	۵۳۲
درمان	۵۴۰

بیماریهای مایکوباکتریایی

فصل ۱۴۹ - عوامل ضد مایکوباکتریایی	۵۴۴
سل	۵۴۴
جذام (بیماری هانسن)	۵۵۴
مایکوباکتریومهای غیر سلی	۵۵۶
فصل ۱۵۰ - توبرکلوزیس	۵۵۹
فصل ۱۵۱ - جذام (بیماری هانسن)	۵۸۵
فصل ۱۵۲ - مایکوباکتریومهای غیر سلی	۵۹۸
ارگانیسمها	۶۰۲
درمان	۶۰۲